

Johannes 6:35 | Jezus vult je leegte

Voel je je wel eens leeg? Jezus zegt: ik ben het brood van het leven, en als je daarvan eet, krijg je nooit meer honger. Jezus heeft het over de honger van het hart. Hij is veel beter dan welke sensatie ook maar.

Voor wie deze preek in een kerkdienst wil gebruiken: graag ontvang ik een melding op hmveurink@gmail.com. Dan stuur ik ook de bijbehorende powerpoint toe.

Liturgie

Zingen: GKB/NLB Psalm 66 : 1 en 3

Stil gebed

Votum en groet

Zingen: Opwekking 734

Gebed

Kinderen naar club

Lezen: Johannes 6 : 25 – 59

Zingen: GKB Psalm 78 : 1 en 7

Preek over Johannes 6 : 35

Zingen: Opwekking 520

Kinderen terug

Leefregels

Zingen: NLB Gezang 675 : 1

Gebed

Collecte

Zingen: NLB Gezang 687 : 1, 2 en 3

Zegen

Jezus vult je leegte

Inleiding

dia 1 – martenastins

Vorig weekend was ik met de kinderen in het Franeker museum: museum Martena.

In het museum is van alles te zien, van het leven in een stadskasteel – want dat was het museumgebouw –

tot de geschiedenis van de Franeker universiteit.

Je blijft je klein voelen als je in de professorenkamer staat, en wordt aangekeken door zo'n 30 hoogleraren,

bij wie er geen glimlach of bemoedigend knikje van af kan.

Alsof ze zeggen: 'je bent gezakt.'

dia 2 – kunstwerk

Laten we dus maar snel naar de leukere delen van het museum gaan.

Het hoogtepunt is toch wel de zolder,

waar 2 'mechanische meesterwerken' worden tentoongesteld.

Een enorme miniatuurkermis,

en een kunstwerk waar een bijbelverhaal over koning Salomo wordt nagespeeld.

Over die laatste wil ik het even hebben.

Dit kunstwerk is gemaakt door een zekere Jan Elzinga,

en in het museum wordt het een 'mechanisch kunstwerk' genoemd.

Ik zou er ook geen betere naam voor kunnen vinden.

Het lijkt wat op een poppenkast of marionettenshow,

maar dan zonder dat mensen de poppen moeten bewegen:

daar zorgt de techniek voor.

Een elektromotor drijft de boel aan,

en via een heel stelsel van overbrengingen

komen de poppen in het kunstwerk in beweging.

In 35 minuten wordt het verhaal nagespeeld

van 2 vrouwen die bij koning Salomo komen

en ruzie hebben over een kind: van wie is het kind?

En dat dus allemaal mechanisch!

Elzinga bouwde dit meesterwerk rond 1900,

had een speciale kist om het in te vervoeren,
en trok daarmee, per trein, het land door,
om zijn voorstelling overal uit te voeren.
Zelfs de koningin, Wilhelmina, kwam kijken!
Maar na verloop van tijd had iedereen het wel gezien,
35 minuten was ook wel wat lang voor dit verhaal,
en nog belangrijker: de bioscoop rukte op,
en daar was het spektakel nog veel groter dan bij dit
kunstwerk.

dia 3 – Jezus vult je leegte
Mensen blijven altijd op zoek
naar dingen die nog spectaculairder zijn.
Eigenlijk best een triest verhaal: is het nou nooit ons goed
genoeg?

Er is een leegte die we proberen te vullen, maar het lukt maar
niet.

Maar dan zegt Jezus, in Johannes 6:35:

‘Ik ben het brood dat leven geeft.

Wie bij mij komt zal geen honger meer hebben,
en wie in mij gelooft zal nooit meer dorst hebben.’

Anders gezegd, en dat is ook het thema:

Jezus vult je leegte.

1. Een hongerig hart

dia 4 – waar het om gaat: rusteloos en leeg gevoel

Want in Johannes 6 gaat het niet zozeer over eten en drinken.

Ja, Jezus noemt zichzelf het brood,

maar de honger waar Jezus het over heeft,

is een andere honger dan wanneer je een tijdje niet hebt
gegeten.

Het is niet zo dat je als christen nooit meer hoeft te eten
omdat je als je in Jezus gelooft nooit meer last hebt van een
rammelende maag.

Jezus heeft het over een diepere honger, de honger van het
hart.

Maar wat is dat dan?

Het heeft te maken met het voelen van een leegte in je.
Je mist iets in je leven, iets om vóór te leven.
Het leven gaat z'n gangetje,
maar wat stelt jouw leven eigenlijk voor, wat heeft het voor zin?

Is dit alles, is dit leven?
Het is een rusteloos, ontevreden, gejaagd gevoel.
Je kunt niet even stilstaan,
want dan verveel je je, en wordt je gek van jezelf.

dia 5 – onze manieren om de honger te stillen (bingewatchen)
Misschien herken je die honger van het hart,
misschien vind je het ook nog wat te vaag.

Wat veel minder vaag is,
is hoe wij proberen dat gevoel van leegte op te lossen.
Dat kan werkelijk van alles zijn.

Ik heb het al eens eerder genoemd: bingewatchen.

Niet 1 aflevering van een tv-serie kijken,
maar direct de halve serie op 1 avond.

Het viel mij laatst op dat de Nederlandse Publieke Omroep
er zelfs reclame mee maakt:

de beste series om te bingewatchen...

De hele avond kijk je tv, maar waarom?

Is het misschien omdat je vlucht voor een leeg gevoel?

Maar het kunnen ook hele andere dingen zijn.

Eten bijvoorbeeld: dat eten, en vooral ook goed eten,
of dat nu gezond of lekker of milieubewust is,
dat eten zo belangrijk voor je is, dat het een levensdoel
wordt.

Nog duidelijker is het bij verslavingen:

roken, seks, drugs, gamen,

maar ook de verslaving aan complimenten, werk of geld
uitgeven:

waar loop je voor weg?

De oude Romeinen zeiden het al: 'geef het volk brood en
spelen.'

We moeten vermaakt worden om een leegte te verstoppen.
We hebben Jan Elzinga's nodig, met hun voorstellingen,
bioscopen en Netflix, en misschien nog wel heftiger.
Want je hart heeft honger.

dia 6 – Johannes 6: mensen op zoek naar sensatie

Dat is precies de reden dat in Johannes 6 zo veel mensen bij Jezus zijn.

Ze zoeken een verzetje, wat sensatie.

Ze hebben Jezus aan het werk gezien, en dat was veelbelovend.

Dat wordt aan het begin van Johannes 6 beschreven:

de mensen hebben gezien wat voor wonderen Jezus heeft gedaan,
en komen daarom achter hem aan.

Er is wel een probleem: ze hebben geen eten meegenomen.

Maar gelukkig: van 5 broden en 2 vissen deelt Jezus uit.

Iedereen heeft genoeg: er blijft zelfs over!

Zo'n wonder is precies wat de mensen zo trekt in Jezus.

dia 7 – Victor

Dus de volgende dag zijn ze er weer, op zoek naar nog meer
sensatie.

En Jezus doorziet het.

'Jullie komen niet voor mij.

Jullie zien de wonderen die ik doe,

maar zien de God die erachter zit over het hoofd.'

De mensen behandelen Jezus als een soort rondtrekkende Victor
Mids,

iemand die de meest waanzinnige trucs kan doen,

en waar je niets van wilt missen.

Want hun hart heeft honger!

2. Jezus is Gods 'superfood'

dia 8 – Jezus is Gods 'superfood'

Maar Jezus is geen illusionist.

Het volk kan dan wel brood en spelen zoeken,

dat is niet waar Jezus voor gekomen is.

De mensen zoeken het verkeerde,

en daarom zegt Jezus: 'ik ben het brood dat leven geeft.'

dia 9 – superfood

In de supermarkt, of speciale gezondheidwinkels, kun je het tegenkomen:

een schap vol met 'superfoods'.

Geen gewoon eten, maar extra gezond en voedzaam.

Gojibessen, chiazaad, zeewier, en meer van dat soort exotische dingen.

Maar ook gewonere dingen zoals boerenkool en tomaten horen erbij.

Jezus, zou je kunnen zeggen, is Gods superfood.

Veel beter dan al die dingen waarmee wij ons hongerige hart voeden.

Jezus als levensbrood is zo voedzaam,

dat als je er van eet, je nooit meer honger zult hebben!

Dát is nog eens superfood!

dia 10 – wij krijgen steeds weer honger

Het geeft direct ook het probleem aan

van de dingen waarmee wij onze honger proberen te stillen.

Ze kunnen wel even dat gevoel van leegte, die onrust, wegnemen,

maar het komt altijd weer terug.

Sterker nog: wat je eerst voedzaam vond,

geeft na verloop van tijd steeds minder voldoening,

dus het moet steeds heftiger.

Eerst was dat kunstwerk van Salomo's oordeel een belevenis,

maar toen de bioscoop oprukte, had dat kunstwerk afgedaan.

En wat is er, juist in onze wereld, enorm veel te beleven!

Virtual reality, wereldreizen, extreme sporten –

je moet het allemaal een keer gedaan hebben.

En dan steeds net weer een schepje er bovenop.

Want uiteindelijk krijg je steeds weer honger.

Jesaja profeteert daar al over.

Luister maar naar Jesaja 55:2:

'Waarom geld betalen voor iets dat geen brood is, je loon besteden aan wat niet verzadigen kan?'

Wij jagen maar door, maar wat levert het op?

Komen we echt tot rust, tot onze bestemming,
in al de dingen die de wereld aan brood en spelen biedt?

Maar Jesaja gaat verder:

'luister aandachtig naar mij, en je zult ruimschoots te eten
hebben

en genieten van een overvloedig maal.'

dia 11 – Jezus vult je echt

Dát is Jezus, en ik denk dat als Jezus zegt dat hij het brood
van het leven is,

hij deze tekst uit Jesaja ook in het achterhoofd heeft.

Jezus zegt: 'ik vul je echt!

Ik ben veel beter voedsel dan die verzetjes waar jullie
achteraan lopen.

Jullie proberen voor de leegte in je te vluchten.

Maar ik wil die leegte vullen.'

En let op: het brood dat Jezus geeft,

dat zijn niet de wonderen die Jezus doet,

niet de wonderlijke goocheltrucs waar de mensen achteraan
lopen.

Jezus zegt 'ík ben het brood.'

Net zoals hij later, in Johannes 14, zegt: 'ík ben de weg.'

2 Weken geleden hadden we het erover:

Jezus wijst niet de weg, maar ís de weg.

Zo is het hier ook: Jezus geeft geen brood, maar is zelf het
brood.

Dat is natuurlijk een raadselachtige uitspraak.

Verderop werkt Jezus het iets meer uit.

Het brood waar hij het over heeft, dat is zijn lichaam.

Jezus zal zijn leven geven,

om een nieuwe relatie met God mogelijk te maken.

Jezus zal sterven en in een nieuw leven opstaan,

en zo het patroon doorbreken van een mensheid die zich heeft
overgeleverd aan het kwaad.

Door Jezus mag jouw oude mens sterven,

en mag je opstaan in een nieuw leven, een leven met God.

dia 12 – echt leven is verbonden zijn met God

Want dát is het echte leven.

Jezus zegt het ook: 'wanneer iemand dit brood eet zal hij eeuwig leven.'

'Eeuwig leven' – dat gaat niet alleen over dat het leven eindeloos is.

Eeuwig leven is in de bijbel altijd dat je met God verbonden bent.

Je bent gemaakt om op God aangesloten te zijn, en zo lang je dat niet bent, zul je dat rusteloze gevoel houden.

Dat hongerige hart hoort niet bij het leven, maar bij de dood. Echt leven is leven met God.

Voor dat leven is Jezus het brood.

Brood: dat is een eerste levensbehoefte.

Zonder te eten kan niemand leven.

Zo is Jezus ook: van levensbelang.

Als je dít brood eet krijg je echt leven!

3. Is er geen ander brood?

dia 13 – is er geen ander brood?

Dat zegt Jezus.

Maar is het echt zo?

Is hij het enige brood dat je honger kan stillen?

Klopt het wel dat alleen hij de leegte vult?

Is er geen ander brood?

dia 14- Jezus als brood roept weerstand op

Niet voor niets roept Jezus' verhaal grote weerstand op bij de Joden.

Ik moet zeggen: Jezus probeert zijn boodschap ook niet vriendelijk te verpakken.

Moet je horen: 'als u het lichaam van de Mensenzoon niet eet en zijn bloed niet drinkt, hebt u geen leven in u.'

Nee, natuurlijk bedoelt Jezus niet dat we als kannibalen moeten aanvallen,

maar hij zegt het wel bewust op deze schokkende manier!
Waarbij je ook nog moet bedenken
dat het voor de Joden nog veel schokkender was dan voor ons.
Joden hadden hun voedselwetten, en 2 hoofdpunten daarvan zijn
dat je geen rauw vlees eet en dat je geen bloed drinkt.
In de woorden die Jezus kiest sluit hij precies bij die regels
aan,
en lijkt het alsof Jezus die regels aan zijn laars lapt.
Maar Jezus zegt het expres op deze manier
om binnen te komen bij die mensen die trucjes willen zien
en achteraf met hun vrienden bespreken hoe interessant het wel
niet was.
Jezus wil niets minder dan dat ze hém aannemen.

Maar dat heeft wel een hoge prijs.
Eten van het brood dat leven geeft
is zeggen: de dood van Jezus is nodig om mij leven te geven.
Daar moet je dus wel je trots voor opzij zetten.
Het is nogal vernederend.
Eigenlijk zeg je ermee: 'ik ben verantwoordelijk voor het
onrecht dat Jezus is aangedaan.'
Prachtig dat Jezus het brood is,
maar om het te eten moet je jezelf, met al je pretenties,
opgeven.
Ook daarom lijkt het me niet zo gek de vraag te stellen:
is er geen ander brood?

dia 15 – maar: Jezus is de enige die je aan God verbindt
Vaak lijkt dat er in ieder geval wel te zijn.
Laten we niet doen alsof christenen gelukkig zijn,
terwijl wie geen christen is steeds die leegte voelt.
Nee: christenen kunnen die leegte net zo goed voelen,
en hun toevlucht nemen tot aards brood.
Net zo goed kunnen niet-christenen heel gelukkig zijn,
en niet het gevoel hebben dat er iets in hun leven mist.

Tóch geloof ik dat er uiteindelijk geen ander brood is dan
Jezus.

Als het klopt dat we gemaakt zijn om met God te leven,
om aangesloten te zijn op onze maker,
als het klopt dat de honger die wij hebben een honger naar God
is,
dan is Jezus écht de enige die je kan vullen.
En dat geloof ik!
Zonder God kunnen wij het heel aardig voor elkaar hebben,
je kunt er een heel eind mee komen in het leven,
maar uiteindelijk mis je het belangrijkste.
Augustinus, een kerkleider uit de 4e en 5e eeuw, zei het zo:
'onrustig blijft ons hart totdat het rust vindt in u.'
Dat is precies wat christenen door de eeuwen hebben ervaren:
écht leven is leven in verbondenheid met God.

4. Eet van het levensbrood

dia 16 – eet van het levensbrood

Dus wil je leven, écht leven,
wil je dat die knagende onrust in je verdwijnt?
Eet dan van het levensbrood!

dia 17 – laat Gods geschenken niet Gods plaats innemen

Dat betekent niet dat je moet stoppen met al die andere dingen
die ik noemde.

Een avond op de bank hangen en series kijken: prima.

Aandacht besteden aan goed eten: niets mis mee.

Seks, geld, werk: bij goed gebruik zijn het prachtige cadeaus
van God!

Het gaat er niet om dat je als christen nergens meer van zou
mogen genieten,

omdat je pas van Jezus écht gelukkig wordt.

Nee: geniet van de mooie dingen in het leven die God geeft!

Als je maar niet verwacht dat die dingen de honger in je hart
kunnen wegnemen.

Laat al die mooie dingen van God niet in de plááts van God
komen.

Dat je pas gelukkig bent als... nou ja, noem maar op.

Nee, de basis is dat je echt leeft als je met God leeft,

en dan mag je met een gerust hart van zijn geschenken genieten.

dia 18 – geloof ‘in’ Jezus: omarm hem!

Maar wat is dat dan, eten van het levensbrood?

Jezus legt het zelf al uit, nog voor hij zegt dat hij het brood is:

‘dit moet u voor God doen: geloven in hem die hij gezonden heeft.’

Geloven in Jezus dus – dat is alles!

Maar ‘geloven in’ is wel meer dan ‘geloven dat’:

je kunt geloven dat Jezus geleefd heeft,
is gekruisigd, is opgestaan en op een dag terug komt: je houdt het voor waar.

Geloven ‘in’ gaat verder: je eet het levensbrood,
je omarmt wie Jezus is, je maakt het je eigen.

Net als brood: je kunt er naar kijken,
maar daar wordt je honger niet minder van.

Dan kun je het maar beter eten!

Geloven in Jezus is niet alleen kijken, maar ook eten.

En dan hoop ik dat je iets proeft wat naar meer smaakt.

Dat je iets proeft van het echte leven.

Dat je je minder leeg voelt, je honger en rusteloosheid gestild worden.

Dat je ervaart dat Jezus je echt geluk geeft,
en dat je al die andere mooie dingen kunt relativieren.

Jezus zegt: ‘ik ben het brood dat leven geeft.’

Eet jij van dit hemelse brood?

Amen.